

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2011/98/ES

2011 m. gruodžio 13 d.

dėl vienos prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams gyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje pateikimo procedūros ir dėl valstybėje narėje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų bendrų teisių

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 79 straipsnio 2 dalies a ir b punktus,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) siekiant palaipsniui sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) numatomos priemonės, kurias reikia patvirtinti prieglobsčio, imigracijos ir trečiųjų šalių piliečių teisių apsaugos srityse;
- (2) 1999 m. spalio 15 ir 16 d. Europos Vadovų Taryba specialiaame posėdyje Tamberėje pripažino, kad reikia suderinti nacionalinės teisės aktus, reglamentuojančius leidimo atvykti ir gyventi trečiųjų šalių piliečiams suteikimo sąlygas. Tame kontekste ji visų pirma pažymėjo,

kad Europos Sąjunga turėtų sudaryti teisingas sąlygas valstybių narių teritorijoje teisėtai gyvenantiems trečiųjų šalių piliečiams ir kad gyvybingesne integracijos politika turėtų būti siekiama suteikti jiems teises ir pareigas, panašias į tas, kurias turi Sąjungos piliečiai. Todėl Europos Vadovų Taryba paprašė Tarybos remiantis Komisijos pasiūlymais priimti atitinkamus teisės aktus. 2009 m. gruodžio 10 ir 11 d. Europos Vadovų Tarybos posėdyje priimta Stokholmo programa buvo dar kartą patvirtinta, jog reikia pasiekti Tamberėje nustatytus tikslus;

- (3) nustačius vieną prašymų pateikimo procedūrą, pagal kurią išduodamas vienas administracinis dokumentas, apimantis gyvenimo ir darbo leidimus, bus prisidėta prie šiuo metu valstybėse narėse taikomų taisyklių supaprastinimo ir suderinimo. Kelios valstybės narės procedūrą jau supaprastino ir ji tapo veiksmingesnė tiek migrantams, tiek jų darbdaviams, bei tapo lengviau kontroliuoti migrantų gyvenimo bei darbo teisėtumą;
- (4) valstybės narės, siekdamos leisti asmeniui pirmą kartą atvykti į jų teritoriją, turėtų galėti išduoti vieną leidimą arba vizą, jei jos vieną leidimą išduoda tik atvykus. Valstybės narės tokį vieną leidimą arba vizą turėtų išduoti laiku;
- (5) turėtų būti nustatytos taisyklės, reglamentuojančios prašymo išduoti vieną leidimą nagrinėjimo procedūrą. Ta procedūra turėtų būti veiksminga ir lengvai taikoma, atsižvelgiant į įprastą valstybių narių administracinių institucijų darbo krūvį; ji taip pat turėtų būti skaidri ir teisinga, kad suinteresuotiesiems asmenims būtų suteiktas deramas teisinis tikrumas;
- (6) šios direktyvos nuostatos neturėtų daryti poveikio valstybių narių kompetencijai reglamentuoti leidimą atvykti, įskaitant leidimų, kurie gali būti išduoti trečiosios šalies piliečiams, atvykstantiems darbo tikslais, skaičių;

⁽¹⁾ OL C 27, 2009 2 3, p. 114.⁽²⁾ OL C 257, 2008 10 9, p. 20.⁽³⁾ 2011 m. kovo 24 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2011 m. lapkričio 24 d. Tarybos pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje). 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

- (7) komandiruotiems trečiųjų šalių piliečiams ši direktyva neturėtų būti taikoma. Tai neturėtų užkirsti kelio trečiųjų šalių piliečiams, kurie teisėtai gyvena ir dirba vienoje valstybėje narėje ir yra komandiruojami į kitą valstybę narę, visą komandiravimo laikotarpį ir toliau naudotis tokiomis pačiomis teisėmis, kaip ir kilmės valstybės narės piliečiai, susijusiomis su darbo sąlygomis, kurioms nedaro poveikio 1996 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje ⁽¹⁾ taikymas;
- (8) trečiųjų šalių piliečiams, kurie igijo ilgalaikio gyventojų statusą pagal 2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyvą 2003/109/EB dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso ⁽²⁾, ši direktyva neturėtų būti taikoma, atsižvelgiant į jų palankesnę statusą ir ypatingą jiems išduoto leidimo gyventi rūšį „ilgalaikio gyventojų leidimas gyventi ES“;
- (9) trečiųjų šalių piliečiams, kuriems buvo leista atvykti į valstybės narės teritoriją dirbti sezoninį darbą, ši direktyva neturėtų būti taikoma, atsižvelgiant į jų laikiną statusą;
- (10) valstybių narių pareiga nustatyti, ar prašymą turi pateikti trečiosios šalies pilietis, ar jo darbdavys, neturėtų daryti poveikio susitarimams, pagal kuriuos reikalaujama, kad procedūroje dalyvautų ir trečiosios šalies pilietis, ir jo darbdavys. Valstybės narės turėtų nuspręsti, ar prašymas dėl vieno leidimo turi būti pateiktas paskirties valstybėje narėje, ar iš trečiosios šalies. Tais atvejais, kai trečiosios šalies piliečiui neleidžiama pateikti prašymo iš trečiosios šalies, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad prašymą galėtų pateikti darbdavys paskirties valstybėje narėje;
- (11) šios direktyvos nuostatos, susijusios su viena prašymų pateikimo procedūra ir vienu leidimu, neturėtų būti taikomos vienodo pavyzdžio arba ilgalaikėms vizoms;
- (12) kompetentingos institucijos paskyrimas pagal šią direktyvą neturėtų daryti poveikio kitų valdžios institucijų bei atitinkamais atvejais socialinių partnerių vaidmeniui ir atsakomybei, kiek tai susiję su prašymo nagrinėjimu ir sprendimo dėl prašymų priėmimu;
- (13) profesinei kvalifikacijai pripažinti arba vizai išduoti reikalingas laikas neturėtų būti įskaičiuojamas į laikotarpį, per kurį turi būti priimtas sprendimas dėl prašymo. Ši direktyva neturėtų daryti poveikio nacionalinėms diplomų pripažinimo procedūroms;
- (14) vienas leidimas turėtų būti parengtas laikantis 2002 m. birželio 13 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1030/2002, nustatančio vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą ⁽³⁾, kad valstybės narės turėtų galimybę nurodyti papildomą informaciją, visų pirma apie tai, ar asmeniui suteikiamas leidimas dirbti. Siekiant, *inter alia*, geriau kontroliuoti migraciją, valstybė narė ne tik viename leidime, bet ir kituose išduodamuose leidimuose gyventi turėtų nurodyti informaciją, susijusią su leidimu dirbti, nepriklausomai nuo leidimo rūšies ar teisės gyventi, kuriais remiantis trečiosios šalies piliečiui buvo leista atvykti į valstybės narės teritoriją ir suteikta galimybė patekti į tos valstybės narės darbo rinką;
- (15) šios direktyvos nuostatos, susijusios su leidimais gyventi, išduotais kitais nei darbo tikslais, turėtų būti taikomos tik tokių leidimų formai ir neturėtų daryti poveikio Sąjungos arba nacionalinėms taisyklėms, reglamentuojančioms leidimo atvykti procedūras ir tokių leidimų išdavimo procedūras;
- (16) šios direktyvos nuostatos, susijusios su vienu leidimu ir leidimu gyventi, išduotais kitais nei darbo tikslais, neturėtų trukdyti valstybėms narėms išduoti papildomo spausdinto dokumento, kad būtų galima suteikti tikslesnės informacijos apie darbo santykius, kuriai leidime gyventi dėl jo formos nėra pakankamai vietos. Toks dokumentas gali būti naudojamas siekiant užkirsti kelią trečiųjų šalių piliečių išnaudojimui ir kovoti su neteisėtu darbu, tačiau valstybėms narėms jis neturėtų būti privalomas, juo taip pat neturėtų būti pakeičiamas leidimas dirbti, tokiu būdu sukelti pavojų vieno leidimo idėjai. Pasitelkiant Reglamento (EB) Nr. 1030/2002 4 straipsnyje ir jo priedo a punkto 16 papunktyje numatytas technines galimybes, tokia informacija taip pat gali būti saugoma elektroniniu formatu;
- (17) sąlygos ir kriterijai, kuriais remiantis prašymas išduoti, pakeisti ar atnaujinti vieną leidimą gali būti atmetas, arba kuriais remiantis vienas leidimas gali būti panaikintas, turėtų būti objektyvūs ir nustatyti nacionalinėje teisėje, įskaitant pareigą gerbti Sąjungos pirmumo principą, kaip nurodyta visų pirma atitinkamose 2003 m. ir 2005 m. Stojimo aktų nuostatose. Tokie sprendimai dėl atmetimo arba panaikinimo turėtų būti tinkamai argumentuoti;
- (18) trečiųjų šalių piliečiams, turintiems galiojantį kelionės dokumentą ir vieną leidimą, išduotą valstybės narės, kuri taiko visą Šengeno *acquis*, turėtų būti suteikta teisė atvykti į valstybių narių, taikančių visą Šengeno *acquis*, teritoriją ir joje laisvai judėti ne ilgiau kaip tris mėnesius per bet kurį šešių mėnesių laikotarpį pagal 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 562/2006, nustatantį taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno

⁽¹⁾ OL L 18, 1997 1 21, p. 1.

⁽²⁾ OL L 16, 2004 1 23, p. 44.

⁽³⁾ OL L 157, 2002 6 15, p. 1.

- sienu kodeksas) ⁽¹⁾ ir Konvencijos dėl Šengeno susitarimo 1985 m. birželio 14 d. sudaryto tarp Beniliksų ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybės dėl laisvai praeinančių sienų kontrolės panaikinimo įgyvendinimo ⁽²⁾ (Šengeno konvencija) 21 straipsnį;
- (19) nesant horizontaliųjų Sąjungos teisės aktų, trečiųjų šalių piliečių teisės skiriasi priklausomai nuo valstybės narės, kurioje jie dirba, ir nuo jų pilietybės. Siekiant toliau plėtoti nuoseklią migracijos politiką, mažinti Sąjungos piliečių bei teisėtai valstybėje narėje dirbančių trečiųjų šalių piliečių teisių atotrūkį bei papildyti migracijos sritį reglamentuojančią galiojančią *acquis*, turėtų būti nustatytos tam tikros teisės visų pirma nurodant sritis, kuriose numatomas vienodas požiūris į valstybės narės savus piliečius ir tokius trečiųjų šalių piliečius, kurie dar neturi ilgalaikio gyventojų statuso. Tokiomis nuostatomis siekiama sukurti būtiniausias vienodas sąlygas Sąjungos viduje, pripažinti, kad tokie trečiųjų šalių piliečiai savo darbu bei mokamais mokesčiais prisideda prie Sąjungos ekonomikos, ir sumažinti nesąžiningą valstybės narės savų piliečių ir trečiųjų šalių piliečių konkurenciją, atsirandančią dėl galimo pastarųjų išnaudojimo. Šioje direktyvoje turėtų būti apibrėžtas trečiosios šalies darbuotojo terminas, nedarant poveikio darbo santykių koncepcijos aiškinimui kitose Sąjungos teisės nuostatose, t. y. trečiosios šalies pilietis, kuriam leista atvykti į valstybės narės teritoriją, kuris teisėtai joje gyvena ir kuriam leista apmokamų santykių pagrindu ten dirbti pagal nacionalinę teisę arba praktiką;
- (20) visi teisėtai valstybėse narėse gyvenantys ir dirbantys trečiųjų šalių piliečiai turėtų turėti bent tokias pačias bendras teises, grindžiamas vienodu požiūriu, kaip ir atitinkamos priimančiosios valstybės narės piliečiai, nepriklausomai nuo pirminio leidimo atvykti į šalį suteikimo tikslo ar pagrindo. Teisė į vienodą požiūrį šioje direktyvoje nurodytose srityse turėtų būti suteikta ne tik tiems trečiųjų šalių piliečiams, kuriems buvo leista atvykti į valstybę narę darbo tikslu, bet ir tiems, kuriems buvo leista atvykti kitais tikslais ir suteikta galimybė patekti į tos valstybės narės darbo rinką pagal kitas Sąjungos arba nacionalinės teisės nuostatas, įskaitant trečiosios šalies darbuotojo šeimos narius, kuriems buvo leista atvykti į valstybę narę, remiantis 2003 m. rugsėjo 22 d. Tarybos direktyva 2003/86/EB dėl teisės į šeimos susijungimą ⁽³⁾; trečiųjų šalių piliečius, kuriems buvo leista atvykti į valstybės narės teritoriją, laikantis 2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos direktyvos 2004/114/EB dėl trečiosios šalies piliečių įleidimo studijų, mokinių mainų, neatlygintino stažavimosi ar savanoriškos tarnybos tikslais sąlygų ⁽⁴⁾; ir mokslininkus, kuriems buvo leista atvykti, laikantis 2005 m. spalio 12 d. Tarybos direktyvos 2005/71/EB dėl konkrečios įleidimo trečiųjų šalių piliečiams atvykti mokslinių tyrimų tikslais tvarkos ⁽⁵⁾;
- (21) teisė į vienodą požiūrį tam tikrose srityse turėtų būti griežtai susijusi su trečiosios šalies piliečio teisėtu buvimu valstybėje narėje ir su suteikta galimybe patekti į jos darbo rinką, kurie yra įtvirtinti viename leidime, kuris suteikia teisę gyventi ir dirbti, bei kitais tikslais išduotuose leidimuose gyventi, kuriuose nurodyta informacija apie leidimą dirbti;
- (22) šioje direktyvoje nurodytos darbo sąlygos turėtų apimti bent darbo užmokestį ir atleidimą iš darbo, darbuotojų sveikatą ir saugą darbo vietoje, darbo laiką ir atostogas, atsižvelgiant į galiojančias kolektyvines sutartis;
- (23) valstybė narė turėtų pripažinti trečiosios šalies piliečio kitoje valstybėje narėje įgytą profesinę kvalifikaciją tokiomis pačiomis sąlygomis, kokios yra taikomos Sąjungos piliečiams, bei turėtų atsižvelgti į kvalifikaciją, įgytą trečiojoje šalyje, laikydamosi 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo ⁽⁶⁾. Trečiųjų šalių piliečiams suteikta teisė į vienodą požiūrį, susijusį su diplomų, pažymėjimų ir kitų profesinės kvalifikacijos dokumentų pripažinimu pagal atitinkamą nacionalinę tvarką, neturėtų daryti poveikio valstybių narių kompetencijai leisti tokiems trečiųjų šalių darbuotojams patekti į jų darbo rinką;
- (24) trečiųjų šalių darbuotojams turėtų būti taikomas vienodas požiūris socialinės apsaugos srityje. Socialinės apsaugos sritys apibrėžtos 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo ⁽⁷⁾. Šios direktyvos nuostatos dėl vienodo požiūrio socialinės apsaugos srityje taip pat turėtų būti taikomos darbuotojams, kuriems leista atvykti į valstybę narę tiesiai iš trečiosios šalies. Vis dėlto ši direktyva neturėtų suteikti trečiųjų šalių darbuotojams daugiau teisių nei numatyta galiojančiuose Sąjungos teisės aktuose socialinės apsaugos srityje trečiųjų šalių piliečiams, kurių statusas susijęs su tarpvalstybine padėtimi. Be to, ši direktyva neturėtų suteikti teisių tais atvejais, kuriems netaikomi Sąjungos teisės aktai, kaip antai, trečiojoje šalyje gyvenančių šeimos narių atveju. Ši direktyva turėtų suteikti teises tik šeimos nariams, kurie atvyksta gyventi valstybėje narėje su trečiosios šalies darbuotojais šeimos susijungimo tikslais, arba šeimos nariams, kurie jau teisėtai gyvena toje valstybėje narėje;

⁽¹⁾ OL L 105, 2006 4 13, p. 1.

⁽²⁾ OL L 239, 2000 9 22, p. 19.

⁽³⁾ OL L 251, 2003 10 3, p. 12.

⁽⁴⁾ OL L 375, 2004 12 23, p. 12.

⁽⁵⁾ OL L 289, 2005 11 3, p. 15.

⁽⁶⁾ OL L 255, 2005 9 30, p. 22.

⁽⁷⁾ OL L 166, 2004 4 30, p. 1.

- (25) valstybės narės turėtų užtikrinti vienodą požiūrį bent į tuos trečiųjų šalių piliečius, kurie dirba arba kurie po minimalaus darbo laikotarpio yra įregistruoti bedarbiais. Šioje direktyvoje numatyti vienodo požiūrio apribojimai socialinės apsaugos srityje neturėtų daryti poveikio teisėms, suteiktoms pagal 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1231/2010, kuriuo išplečiamas Reglamento (EB) Nr. 883/2004 ir Reglamento (EB) Nr. 987/2009 taikymas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems tie reglamentai dar netaikomi tik dėl jų pilietybės⁽¹⁾;
- (26) Sąjungos teisė neapriboja valstybių narių teisės nustatyti savo socialinės apsaugos sistemas. Kadangi ši sritis nėra suderinta Sąjungos lygmeniu, kiekviena valstybė narė nustato sąlygas, kuriomis suteikiamos socialinės išmokos, taip pat tokių išmokų dydį ir laikotarpį, kuriuo jos teikiamos. Tačiau naudodamasi šia teise valstybės narės turėtų laikytis Sąjungos teisės;
- (27) vienodas požiūris į trečiųjų šalių darbuotojus neturėtų būti taikomas priemonėms profesinio mokymo srityje, kurios finansuojamos pagal socialinės paramos sistemas;
- (28) ši direktyva turėtų būti taikoma nedarant poveikio palankesnėms nuostatomis, numatytoms Sąjungos teisėje ir taikomuose tarptautiniuose teisės aktuose;
- (29) valstybės narės turėtų įgyvendinti šios direktyvos nuostatas nediskriminuodamos dėl asmens lyties, rasės, odos spalvos, etninės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos, visų pirma laikydamosi 2000 m. birželio 29 d. Tarybos direktyvos 2000/43/EB, įgyvendinančios vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės⁽²⁾, ir 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvos 2000/78/EB, nustatančios vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus⁽³⁾;
- (30) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. nustatyti vieną prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams dirbti valstybės narės teritorijoje pateikimo procedūrą ir nustatyti bendras valstybės narės teritorijoje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų teises, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl to veiksmo masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties (toliau - ES sutartis) 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (31) šia direktyva gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, kurie pripažįstami Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje pagal ES sutarties 6 straipsnio 1 dalį;
- (32) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų valstybės narės pagrįstais atvejais išipareigojo prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudėtinių dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;
- (33) pagal ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo (Nr. 21) dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui, šios valstybės narės nedalyvauja priimant šią direktyvą ir ji nėra joms privaloma ar taikoma;
- (34) pagal ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo (Nr. 22) dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šią direktyvą ir ji nėra jai privaloma ar taikoma,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIS NUOSTATAS

1 straipsnis

Dalykas

1. Ši direktyva nustato:
  - a) vieną prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams gyventi darbo tikslais valstybės narės teritorijoje pateikimo procedūrą, siekiant supaprastinti jų leidimo atvykti procedūras ir sudaryti palankesnes sąlygas jų statusui patikrinti; ir
  - b) bendras teises valstybėje narėje teisėtai gyvenantiems trečiųjų šalių darbuotojams, nepriklausomai nuo tikslų, kuriais jiems iš pradžių buvo leista atvykti į tos valstybės narės teritoriją, grindžiamas vienodu požiūriu, kaip ir į tos valstybės narės piliečius.
2. Šia direktyva nedaromas poveikis valstybių narių kompetencijai, susijusiai su trečiųjų šalių piliečių įsileidimu į savo darbo rinką.

⁽¹⁾ OL L 344, 2010 12 29, p. 1.

⁽²⁾ OL L 180, 2000 7 19, p. 22.

⁽³⁾ OL L 303, 2000 12 2, p. 16.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) trečiosios šalies pilietis – asmuo, kuris nėra Sąjungos pilietis, kaip apibrėžta SESV 20 straipsnio 1 dalyje;
- b) trečiosios šalies darbuotojas – trečiosios šalies pilietis, kuriam leista atvykti į valstybės narės teritoriją ir kuris teisėtai joje gyvena ir kuriam leista apmokamų santykių pagrindu dirbti toje valstybėje narėje pagal nacionalinę teisę arba praktiką;
- c) vienas leidimas – valstybės narės valdžios institucijų išduotas leidimas gyventi, leidžiantis trečiosios šalies piliečiui teisėtai gyventi jos teritorijoje darbo tikslais;
- d) viena prašymų pateikimo procedūra – procedūra, kurios metu, remiantis vienu trečiosios šalies piliečio arba jo darbdavio pateiktu prašymu dėl leidimo gyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje, priimamas sprendimas dėl to prašymo dėl vieno leidimo.

3 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma:

- a) trečiosios šalies piliečiams, kurie pateikia prašymą dėl leidimo gyventi valstybės narės teritorijoje darbo tikslais;
- b) trečiųjų šalių piliečiams, kuriems pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę buvo leista atvykti į valstybę narę kitais nei darbo tikslais, kuriems leista dirbti ir kurie turi leidimą gyventi, išduotą pagal Reglamentą (EB) Nr. 1030/2002; ir
- c) trečiųjų šalių piliečiams, kuriems pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę buvo leista atvykti į valstybę narę darbo tikslais.

2. Ši direktyva netaikoma trečiųjų šalių piliečiams:

- a) kurie yra Sąjungos piliečių, pasinaudojusių arba besinaudojančių teise laisvai judėti Sąjungos teritorijoje pagal 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje⁽¹⁾, šeimos nariai;
- b) kurie kartu su savo šeimos nariais, nepriklausomai nuo jų pilietybės, pagal Sąjungos ir valstybių narių arba Sąjungos ir

trečiųjų šalių susitarimus naudojami tokiomis pačiomis teisėmis laisvai judėti, kaip ir Sąjungos piliečiai;

- c) kurie yra komandiruoti – tol, kol jie yra komandiruoti;
- d) kurie pateikė prašymą dėl leidimo atvykti arba kuriems leista atvykti į valstybės narės teritoriją dirbti kaip jų bendrovės laikinai perkeliama asmenims;
- e) kurie pateikė prašymą dėl leidimo atvykti ar kuriems leista atvykti į valstybės narės teritoriją kaip sezoniniams darbuotojams arba pagal programą *au pair*;
- f) kuriems leista gyventi valstybėje narėje laikinosios apsaugos pagrindu arba kurie pateikė prašymą dėl leidimo joje apsigyventi tokiu pagrindu ir laukia, kol bus priimtas sprendimas dėl jų statuso;
- g) kuriems suteikta tarptautinė apsauga pagal 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvą 2004/83/EB dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo pabėgėliams ar asmenims, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, jų statuso ir suteikiamos apsaugos pobūdžio būtiniausių standartų⁽²⁾ arba kurie pateikė prašymą dėl tarptautinės apsaugos suteikimo pagal tą direktyvą ir dėl kurių prašymo dar nėra priimtas galutinis sprendimas;
- h) kuriems pagal nacionalinės teisės aktus, tarptautinius įsipareigojimus ar valstybės narės praktiką suteikta apsauga arba kurie pateikė prašymą dėl apsaugos suteikimo pagal nacionalinės teisės aktus, tarptautinius įsipareigojimus ar valstybių narių praktiką ir dėl kurių prašymo dar nepriimtas galutinis sprendimas;
- i) kurie yra ilgalaikiai gyventojai pagal Direktyvą 2003/109/EB;
- j) kurių išsiuntimas buvo sustabdytas dėl faktinių ar teisinių priežasčių;
- k) kurie pateikė prašymą dėl leidimo atvykti arba kuriems leista atvykti į valstybės narės teritoriją kaip savarankiškai dirbančiams darbuotojams;
- l) kurie pateikė prašymą dėl leidimo atvykti arba kuriems leista atvykti kaip jūrininkams įsidarbinti arba dirbti bet kokią darbą laive, kuris registruotas valstybėje narėje arba plaukia su valstybės narės vėliava.

3. Valstybės narės gali nuspręsti, kad II skyrius netaikomas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems buvo leista dirbti valstybės narės teritorijoje ne ilgiau kaip šešis mėnesius arba kuriems buvo leista atvykti studijuoti į valstybę narę.

⁽¹⁾ OL L 158, 2004 4 30, p. 77.

⁽²⁾ OL L 304, 2004 9 30, p. 12.

4. II skyrius netaikomas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems leista dirbti vizos pagrindu.

II SKYRIUS

VIENA PRAŠYMŲ PATEIKIMO PROCEDŪRA IR VIENAS LEIDIMAS

4 straipsnis

Viena prašymų pateikimo procedūra

1. Prašymas išduoti, pakeisti ar atnaujinti vieną leidimą pateikiamas naudojantis viena prašymų pateikimo procedūra. Valstybės narės nusprendžia, ar prašymus dėl vieno leidimo turi pateikti trečiosios šalies pilietis ar trečiosios šalies piliečio darbdavys. Valstybės narės taip pat gali nuspręsti, kad prašymą gali pateikti bet kuris iš jų. Jeigu prašymą turi pateikti trečiosios šalies pilietis, valstybės narės leidžia jį pateikti iš trečiosios šalies arba, jeigu numatyta nacionalinėje teisėje, valstybės narės, kurioje trečiosios šalies pilietis jau teisėtai yra, teritorijoje.

2. Valstybės narės išnagrinėja prašymą, pateiktą pagal 1 dalį, ir priima sprendimą išduoti, pakeisti arba atnaujinti vieną leidimą, jei pareiškėjas atitinka Sąjungos arba nacionalinėje teisėje nustatytus reikalavimus. Sprendimas suteikti, pakeisti arba atnaujinti vieną leidimą parengiamas kaip vienas administracinis aktas, kuriuo suteikiama tiek teisė gyventi, tiek teisė dirbti.

3. Viena prašymų pateikimo procedūra nedaro poveikio vizos procedūrai, kurios gali reikėti siekiant atvykti pirmą kartą.

4. Įvykdžius numatytas sąlygas valstybės narės išduoda vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams, kurie pateikia prašymą dėl leidimo atvykti, ir leidimą atvykti jau gavusiems trečiųjų šalių piliečiams, kurie pateikia prašymą pratęsti jų leidimo gyventi galiojimą ar jį patikslinti, išgaliojus nacionalinėms įgyvendinimo nuostatoms.

5 straipsnis

Kompetentinga institucija

1. Valstybės narės paskiria kompetentingą instituciją, kuri priima prašymą ir išduoda vieną leidimą.

2. Kompetentinga institucija kuo greičiau, ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per keturis mėnesius nuo prašymo pateikimo dienos priima sprendimą dėl visiškai užpildyto prašymo.

Pirmoje pastraipoje nurodytas terminas išimtinėmis aplinkybėmis, susijusiomis su sudėtingu prašymo nagrinėjimu, gali būti pratęstas.

Jei sprendimas nepriimamas per šioje dalyje numatytą terminą, pasekmės nustatomos nacionalinėje teisėje.

3. Kompetentinga institucija raštu praneša prašymą pateikiamam asmeniui apie savo sprendimą, laikydamosi atitinkamuose nacionalinės teisės aktuose nustatytos pranešimo tvarkos.

4. Jei prašymą pagrindžianti informacija arba dokumentai pagal nacionalinėje teisėje nustatytus kriterijus yra neišsamūs, kompetentinga institucija raštu praneša prašymą pateikiamam asmeniui, kokia papildoma informacija arba dokumentai yra reikalingi, ir nustato pagrįstą terminą jiems pateikti. 2 dalyje nurodytas terminas sustabdomas, kol kompetentinga institucija ar kitos atitinkamos institucijos negauna reikiamos papildomos informacijos arba dokumentų. Jei per nustatytą terminą papildoma informacija arba dokumentai nepateikiami, kompetentinga institucija gali prašymą atmesti.

6 straipsnis

Vienas leidimas

1. Valstybės narės išduoda vieną leidimą, naudodamos Reglamente (EB) Nr. 1030/2002 nustatytą vienodą formą, ir nurodo informaciją, susijusią su leidimu dirbti, kaip nustatyta jo priedo a punkto 7.5–9 papunkčiuose.

Valstybės narės gali spausdinta forma pateikti papildomą informaciją, susijusią su trečiosios šalies piliečio darbo santykiais (pvz., darbdavio pavadinimą ir adresą, darbo vietą, darbo rūšį, darbo valandas, darbo užmokestį) arba saugoti tokius duomenis elektroniniu formatu, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1030/2002 4 straipsnyje ir jo priedo a punkto 16 papunktyje.

2. Valstybės narės, išduodamos vieną leidimą, neišduoda jokių papildomų leidimų, įrodančių teisę patekti į darbo rinką.

7 straipsnis

Leidimai gyventi, išduoti kitais nei darbo tikslais

1. Išduodamos leidimus gyventi pagal Reglamentą (EB) Nr. 1030/2002, valstybės narės nurodo informaciją, susijusią su leidimu dirbti, nepriklausomai nuo leidimo rūšies.

Valstybės narės gali spausdinta forma pateikti papildomą informaciją, susijusią su trečiosios šalies piliečio darbo santykiais (pvz., darbdavio pavadinimą ir adresą, darbo vietą, darbo rūšį, darbo valandas, darbo užmokestį) arba saugoti tokius duomenis elektroniniu formatu, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1030/2002 4 straipsnyje ir jo priedo a punkto 16 papunktyje.

2. Išduodamos leidimus gyventi pagal Reglamentą (EB) Nr. 1030/2002, valstybės narės neišduoda jokių papildomų leidimų, įrodančių teisę patekti į darbo rinką.

8 straipsnis

Procedūrinės garantijos

1. Sprendimo atmesti prašymą išduoti, pakeisti arba atnaujinti vieną leidimą, arba sprendimo panaikinti vieną leidimą priešastys pateikiamos pranešime raštu, remiantis kriterijais, numatytais Sąjungos arba nacionalinėje teisėje.

2. Dėl sprendimo atmesti prašymą išduoti, pakeisti arba atnaujinti vieną leidimą, arba dėl sprendimo panaikinti vieną leidimą gali būti pareikštas ieškinys arba pateiktas skundas atitinkamoje valstybėje narėje pagal nacionalinę teisę. 1 dalyje nurodytame pranešime raštu nurodomas teismas arba administracinė institucija, kuriame (kurioje) atitinkamas asmuo gali pareikšti ieškinį arba pateikti skundą, ir tokio padavimo terminas.

3. Prašymas gali būti laikomas nepriimtiniu dėl priežasčių, susijusių su nustatytu leidimų, kurie gali būti išduoti įsidarbinimo tikslais atvykstantiems trečiųjų šalių piliečiams, skaičiumi, todėl tuo pagrindu neturi būti nagrinėjamas.

9 straipsnis

Galimybė susipažinti su informacija

Esant prašymui valstybės narės suteikia trečiosios šalies piliečiui ir būsimam darbdaviui atitinkamą informaciją apie dokumentus, kurie reikalingi išsamiam prašymui pateikti.

10 straipsnis

Mokesčiai

Valstybės narės gali reikalauti, kad prašymą pateikę asmenys atitinkamais atvejais sumokėtų mokesčius už paraiškų tvarkymą pagal šią direktyvą. Tokių mokesčių dydis turi būti proporcingas ir gali būti grindžiamas tvarkant paraiškas ir išduodant leidimus faktiškai suteiktomis paslaugomis.

11 straipsnis

Pagal vieną leidimą suteikiamos teisės

Išdavus vieną leidimą pagal nacionalinę teisę jo turėtoji jo galiojimo laikotarpiu suteikiamos bent tokios teisės:

- a) atvykti ir gyventi vieną leidimą išdavusios valstybės narės teritorijoje, jeigu turėtojas atitinka visus leidimo atvykti reikalavimus pagal nacionalinę teisę;
- b) laisvai judėti visoje vieną leidimą išdavusios valstybės narės teritorijoje, laikantis nacionalinės teisės aktuose nustatytų apribojimų;
- c) vykdyti konkrečią darbo veiklą, nustatytą pagal vieną leidimą, laikantis nacionalinės teisės;

- d) būti informuotam apie turėtojo teises, susijusias su leidimu, suteiktomis pagal šią direktyvą ir (arba) nacionalinę teisę.

III SKYRIUS

TEISĖ Į VIENODĄ POŽIŪRĮ

12 straipsnis

Teisė į vienodą požiūrį

1. Turi būti taikomas vienodas požiūris į 3 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose nurodytus trečiųjų šalių darbuotojus, kaip ir į valstybės narės, kurioje jie gyvena, piliečius, atsižvelgiant į:

- a) darbo sąlygas, įskaitant darbo užmokestį ir atleidimą iš darbo, darbuotojų sveikatą ir saugą darbo vietoje;
  - b) asociacijų laisvę ir laisvę jungtis į sąjungas bei būti darbuotojams ar darbdaviams atstovaujančių organizacijų nariais ar bet kurių kitų organizacijų, kurių nariai yra tam tikros profesijos atstovai, nariais, įskaitant naudojimąsi visais tokių organizacijų teikiamais privalumais, nedarant poveikio nacionalinėms viešosios tvarkos ir visuomenės saugumo nuostatomis;
  - c) švietimą ir profesinį mokymą;
  - d) diplomų, pažymėjimų ir kitų profesinės kvalifikacijos dokumentų pripažinimą pagal atitinkamą nacionalinę tvarką;
  - e) socialinės apsaugos sritis, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 883/2004;
  - f) mokesčių lengvatas, jei darbuotojas mokesčių tikslais laikomas atitinkamos valstybės narės gyventoju;
  - g) galimybę naudotis prekėmis ir paslaugomis bei visuomenei prieinamų prekių ir paslaugų pasiūla, įskaitant būsto įsigijimo tvarką, kaip numatyta nacionalinėje teisėje, nedarant poveikio sutarčių sudarymo laisvei, vadovaujantis Sąjungos ir nacionaline teise;
  - h) įdarbinimo tarnybų teikiamas konsultavimo paslaugas.
2. Valstybės narės gali nustatyti vienodo požiūrio taikymo apribojimus:

- a) pagal 1 dalies c punktą:
  - i) taikydamos jį tik tiems trečiųjų šalių darbuotojams, kurie dirba, buvo įdarbinti arba yra įregistruoti bedarbiais;
  - ii) netaikydamos jo tiems trečiųjų šalių darbuotojams, kuriems buvo leista atvykti į jų teritoriją pagal Direktyvą 2004/114/EB;
  - iii) netaikydamos jo stipendijoms ir paskoloms studijoms bei pragyvenimui arba kitoms išmokoms ir paskoloms;

- iv) susiedamos galimybę įgyti universitetinį, aukštesnįjį ir profesinį išsilavinimą, tiesiogiai nesusijusį su konkrečia darbo veikla, su konkrečiomis pagal nacionalinę teisę nustatytais būtinomis sąlygomis, įskaitant kalbos žinias ir mokesčio už mokslą sumokėjimą;
- b) apribodamos trečiųjų šalių darbuotojams pagal 1 dalies e punktą suteiktas teises; tačiau jos negali apriboti tokių teisių trečiųjų šalių darbuotojams, kurie yra dirba, buvo įdarbinti ne trumpesnę kaip šešių mėnesių laikotarpį arba yra įregistruoti bedarbiais.
- Be to, valstybės narės gali nuspręsti, kad 1 dalies e punktas šeimos išmokų atžvilgiu netaikomas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems buvo leista dirbti valstybės narės teritorijoje ne ilgiau kaip šeši mėnesiai, trečiųjų šalių piliečiams, kuriems buvo leista atvykti studijuoti, arba trečiųjų šalių piliečiams, kuriems leidžiama dirbti vizos pagrindu;
- c) pagal 1 dalies f punktą mokesčių lengvatų atžvilgiu, taikydamos jį tik tais atvejais, kai trečiosios šalies darbuotojo šeimos nario, kuriam darbuotojas prašo skirti išmokas, registruota arba įprastinė gyvenamoji vieta yra atitinkamos valstybės narės teritorijoje;
- d) pagal 1 dalies g punktą:
- i) taikydamos jį tik tiems trečiųjų šalių darbuotojams, kurie dirba;
- ii) apribodamos galimybę įsigyti būstą.

3. Teisė į vienodą požiūrį, kaip nustatyta 1 dalyje, nedaro poveikio valstybės narės teisei panaikinti pagal šią direktyvą išduotą leidimą gyventi, ne darbo tikslais išduotą leidimą gyventi ar kitą leidimą dirbti valstybėje narėje arba atsisakyti pratęsti jo galiojimą.

4. Į trečiąją šalį persikeliantys gyventi trečiųjų šalių darbuotojai arba trečiojoje šalyje gyvenantys maitintojo netekę tokių darbuotojų šeimos nariai, kurie įgyja tų darbuotojų teises, gauna su senatve, negalia ir mirtimi susijusias įstatyme nustatytas pensijas, grindžiamas darbuotojų ankstesniu darbu ir įgyjamas pagal Reglamento (EB) Nr. 883/2004 3 straipsnyje nurodytus teisės aktus, tokiomis pačiomis sąlygomis ir tokių pačių dydžių, kaip ir atitinkamų valstybių narių piliečiai, kai jie persikelia gyventi į trečiąją šalį.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13 straipsnis

Palankesnės nuostatos

1. Ši direktyva taikoma nedarant poveikio palankesnėms nuostatomis, nustatytoms:

- a) Sąjungos teisėje, įskaitant dvišalius ir daugiašalius susitarimus, sudarytus tarp Sąjungos arba Sąjungos ir jos valstybių narių, ir vienos ar daugiau trečiųjų šalių; ir
- b) dvišaliuose arba daugiašaliuose vienos ar kelių valstybių narių ir vienos ar daugiau trečiųjų šalių susitarimuose.

2. Šia direktyva nedaromas poveikis valstybių narių teisei priimti arba toliau taikyti nuostatas, kurios yra palankesnės asmenims, kuriems ji yra taikoma.

14 straipsnis

Visuomenės informavimas

Kiekviena valstybė narė sudaro sąlygas visuomenei susipažinti su reguliariai atnaujinama informacija apie trečiųjų šalių piliečių leidimo atvykti į jos teritoriją ir apsigyvenimo jos teritorijoje, siekiant joje dirbti, sąlygas.

15 straipsnis

Ataskaitų teikimas

1. Periodiškai, o pirmą kartą ne vėliau kaip 2016 m. gruodžio 25 d., Komisija teikia Europos Parlamentui ir Tarybai šios direktyvos taikymo valstybėse narėse ataskaitą ir siūlo pakeitimus, kuriuos ji laiko būtinais.

2. Kasmet, o pirmą kartą ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 25 d., valstybės narės pagal 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 862/2007 dėl Bendrijos migracijos statistikos ir tarptautinės apsaugos statistikos⁽¹⁾ pateikia Komisijai statistinius duomenis apie trečiųjų šalių piliečių, kuriems per pastaruosius kalendorinius metus buvo suteiktas vienas leidimas, skaičių.

16 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2013 m. gruodžio 25 d. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų priemonių tekstus.

Valstybės narės, priimdamos tas priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos pateikimo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

⁽¹⁾ OL L 199, 2007 7 31, p. 23.

17 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja kitą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

18 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva pagal Sutartis skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2011 m. gruodžio 13 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

J. BUZEK

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. SZPUNAR
